

מהפך מנהיגותי לעת הזאת

למה לעשות את המגעים לממשלת אחדות בחשאי? יואילו נא נתניהו והרצוג ווישתפו את החברה האזרחית בשיקוליהם וביעדיהם ללא חשש, ומובטח להם הגיבוי הסוחף הראוי
פרופ' דוד הראל וד"ר ברוך עובדיה

המגעים בין ראש הממשלה לבין יו"ר האופוזיציה לכינון ממשלה בהשתתפות שתי הסיעות הגדולות יכולים היו לעורר תקווה חדשה בלב רבים. סוף-סוף מבינים מנהיגיו שהמצב בכי רע והם הולכים יחדיו להפכו על פניו בממשלת אחדות לאומית בעלת חזון ומעוף חדשים.

עוד בערוץ הדעות:

[על הממשלה להיאבק בסרטן האלימות בחברה הערבית](#)

[ביקורת עצמית כנגד ה-BDS](#)

[איפה הבנות?](#)

[אינולת פוליטית](#)

[סכנה: תרבות המוות באינטרנט](#)

לחצו כאן
להגדיל הטקסט

ממשלה כזאת תוכל לחתור בהצלחה ליעדים האסטרטגיים הקריטיים ביותר לעתידנו, והקשורים זה בזה: קץ הסכסוך עם הפלסטינים, תוך סיום הכיבוש המשחית והמשניא וחלוקת הארץ בין שני העמים; שיפור דרמטי ביחסים בינינו לבין אומות העולם; בנייה מחודשת של יחסי ישראל עם העולם היהודי בתפוצות; תכנון חברתי-כלכלי שיתבסס על סולידריות, רווחה וצמצום פערים, תוך השקעה מרבית בחינוך, בקידום הון אנושי ובצמיחה כלכלית, מדעית וטכנולוגית; חיזוק אושיות היסוד הדמוקרטיים של ישראל ושיפור האקלים החברתי והתרבותי בה, בהתבסס על ערכים של שוויון ואחוה והמורשת היהודית. ממשלה כזאת תוכל להנהיג את ישראל באופן המקדש את הפרדת הרשויות ומקפיד על הבטחת זכויות האזרחים כולם, ואשר מתנהל בשקיפות וביושרה מלאים.

ואולם, "הצטרפות" המחנה הציוני לממשלה ה-34 ולקווי היסוד שלה, כפי שנראה עכשיו מהמידע על אודות המגעים, אינו מעורר תקווה רבה. לו רה"מ היה מגיע למסקנה שאכן יש לחולל מהפך שכזה, היה עליו להיות אמיץ דיו כדי להצהיר על כך בגלוי. היעדים חשובים לאין ערוך מהמרכבה הפרסונלית. עולה חשש כבד שכל מטרתו היא שרירות והמשכיות ביעדיו הלאומיים ובדרך משילותו הנוכחית.

לתחושה זו סימוכין רבים בהתנהלותו של נתניהו, ובמדינה נאורה היה בכל אחד ממאפייניו להלן די כדי להדחיו. ראשית, האיש לא מדייק כלל בדברים. דוגמה טרייה היא הכחשתו שאישורי הבנייה האחרונים מרחיבים התנחלויות קיימות. שנית, חלק מפעולותיו הזויות ובלתי שקולות בעליל. דוגמאות טריות הן החלטתו בדבר מינוי השגרירה באיטליה ושיחת הטלפון הבלתי נתפסת עם הורי החייל היורה מחברון (שגבלה בסובידיצה). שלישית, חלק מפעולותיו לוקה בחוסר אחריות לאומית וביטחונית, כגון הצהרתו בדבר מעמדה של רמת הגולן ודברי הרהב על פעילות ישראל בסוריה. פעמים דבריו מסלפים אמת באופן ילדותי ולא אמין, כגון קביעתו בדבר תרומת המופתי של ירושלים לשואה, ולאחרונה "פריצת הדרך העולמית" בנושא המנהרות.

מעבר להתנהלותו האישית, הרי שבמקום להנהיג את עמו בגדלות נפש ובחכמה, מוביל אותו נתניהו במהירות מבהילה אלי פי פחת. הבולטת שבדוגמאות היא דרדור יחסי החוץ עם ארה"ב ומדינות אירופה, ששיאה בהופעתו המגלומנית וחסרת האחריות בגבעת הקפיטול. תפיסת העולם הקפיטליסטית/רדיקאלית של נתניהו אחראית להעמקת הפערים בחברה הישראלית ולקטימת קדקוד צמיחתה. צמצום התקציבים החברתיים והמשאבים המופנים למערכת הבריאות, והפרטת שירותים שהמדינה חייבת להעניק לאזרחיה באופן שוויוני, פוגעים במערכות החינוך לצמיחת חברה בריאה ומועילה.

חמורה ביותר שתיקתו נוכח גילויי הגזענות ("מוות לערבים" באצטדיון טדי, למשל), השחיתות, התוקפנות, מגפת ההטרדות המיניות, וההידרדרות החברתית הכללית. ממנהיג אמיתי נדרש להשמיע קול בהיר וחזק שבבסיסו מוסריות ונאורות ללא סייג. מדאיגה מאוד הירידה באיכותה של מערכת החינוך והיעדר מכוונות רצינית להכשרת הדור הצעיר לצרכי חברה מתקדמת ונאורה, כשמנגד קיים ויתור על לימודי ליבה חינויים בחלקים ממערכות החינוך ולקידום מסוכן של חינוך לאומני, דתי וכוחני.

שערוייתי גם יחס הממשלה למערכת המשפט, הנובע משיקולים פוליטיים צרים ומאי-קבלת מהות הפרדת

הרשויות. בכך נפגעים אנושות יסודות הדמוקרטיה ומתגלה נטייה גוברת והולכת לכינון אוטוקרטיה ורודנות. אופוזיציה ראויה לשמה הייתה מתמודדת עם כל אלה באורח עקבי ונחרץ, והייתה חותרת ללא לאות להפלת הממשלה ולהדחת העומד בראשה.

הלוואי ואנו טועים. אם נתניהו והרצוג אכן התעשתו והחליטו לכונן ממשלת אחריות לאומית ברוח היעדים שהזכרנו, ובכך להציל אותנו מכליה, נהיה הראשונים לברך על כך. ואולם, למה לעשות זאת בחשאי? יואילו נא וישתפו את החברה האזרחית בשיקוליהם וביעדיהם ללא חשש, ומובטח להם הגיבוי הסוחף הראוי. התפקידים והתיקים יכולים לחכות ובלבד שמשרתים נאמנה את החזון ועושים ימים כלילות להגשמתו.

פרופ' דוד הראל ממכון ויצמן הוא חתן פרס ישראל ומשמש סגן נשיאת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים. ד"ר ברוך עובדיה, עובד סוציאלי, חבר הנהלה במרכז לקידום צדק חברתי, ובפורום למדיניות חברתית

[חדשות ב-SMS](#) - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

תגיות: דעה

[חזרה](#)